

ademp. & sunt quatuor: quinta quoque altera, quae est Deensem, Viennensem accrevit: ceterae Arelatensem etiam nunc Metropolitanam agnoscunt, Massiliensis & reliquae cunctis notissimae. Jam nunc quaritur, quisnam ab antiquo fuerit Metropolitae & caput Episcopatum illorum celeberrimam jam usque a prioribus saeculis, atque in prisca illa Concilia commemoratorum, Aptensium, Regiensium, Forojulienensium, Vapincensium, Sistaricensium: Ex dictis palam est, neque ad Viennensem sive primam, sive secundam, cui praerat Arelatenis, pertinuisse; sed propriam constituisse Provinciam, quae secunda Narbonensis indigitatur. Sub quo igitur Metropolitae? Non enim Episcopi isti erant acephali, neque autocephali: Is non alius esse potest quam Aquensis, quem ex prisca & civilibus Romanorum monumentis constat caput fuisse Provinciae singularis, quam illae quinque urbes ac oppida constituebant secundae Narbonensis.

7. Can. XVI. *Audivimus, quod quidam Abbates cupiditate ducti, premia pro introcutionibus in Monasterium requirunt. Ideo placuit nobis & sanctae Synodo, ut pro suscipiendis in sancto Ordine fratribus nequaquam pecunia requiratur, sed secundum Regulam S. Benedicti suscipiantur.*

Synodus oecumenica VII. equiparat simoniam illam, quae fit pro admissione ad Monasterium, cum ea quae fit pro susceptione Ordinum, quam Synodus Chalcedonenensis can. 2. sub gravibus poenis prohibuerat. Ait ergo can. 18. *In tantum inolevit avaritia facinus in rectores Ecclesiarum, ut etiam quidam eorum, qui dicuntur religiosi viri, ac mulieres, obliuiscunt mandatorum Domini, decipiantur. & per aurum introitus accedentium tam ad sacrum Ordinem, quam ad monasticam vitam efficiant. Unde fit, ut quorum initium improbabile est, omnia sint projicienda, ut magnus ait Basilus. In hac tamen prohibitione non comprehendit ea, quae sponte, & citra omnem petitionem Monasterio conferuntur: sic enim profectus idem can. 18. Porro quis filius a parentibus datur more dotis, vel si qua ex propriis rebus acquisita offerantur profertibus his, qui ea offerunt, Deo dedicata designamus, sive perseveraverint, sive exierint, manere in Monasterio, secundum repositionem ipsorum, nisi fuerit culpa Praelati. De simonia in religionis ingressu, & ad quid talis simoniacus obligetur, vide constitutionem Papae Clementis III. c. de regularibus Canonis seu Monachis, de simonia. Et constitutionem Concilii Lateranensis sub Innocentio III. can. 64. eaque habetur c. quoniam simoniaca, eod. tit.*

7. Can. XXVII. *De Clericis, ut nequaquam de Ecclesia ad aliam Ecclesiam transigant, neque recipiantur sine conscientia Episcopi, & litteris commendatitiis, de eius Diocesi fuerint.*

Eadem statuta fuere Niceno can. 15. & Chalcedonenis can. 20. quo tam Episcopus suscipiens quam Clericus susceptus priuatur communionem. Item Andegavense Concilium can. 1. Agathensis pariter Concilii canon. 52. excommunicantur Clerici, qui sine Antistitis sui litteris peregre proficiuntur, eodem pertinent Apostolorum canones 16. 17.

9. Can. XXVIII. *Ut non absoluti ordinentur.*

Nicenus can. 15. jubet Clericum, qui alio commigravit, restitui Ecclesiae, in qua fuit ordinatus. Synodus etiam Chalcedonenensis canon. 6. vetat quemquam absolute ordinari, sed ab ordinatore certae Ecclesiae vel oratorio, cui ministrat, adduci. Citatur in c. neminem absolute, dist. 7. Primum quoque Arelatense Concilium can. 21. de gradu deponit Presbyteros & Diaconos, qui in alias transgrediuntur Ecclesias, quam quibus praefixi fuerant. Quem laudabilem ritum instaurat Trident. sess. 23. cap. 16. *Nemo ordinetur, quin certa Ecclesia ascribatur: nec admittatur alieni Clerici ad Divina Officia celebranda sine commendatitiis proprii ordinarii Episcopi.*

Can. XXX. *Et si forte inter Clericum & laicum fuerit orta altercatio, Episcopus, & Comes simul conveniant, & unanimiter inter eos causam definiant secundum rectitudinem.*

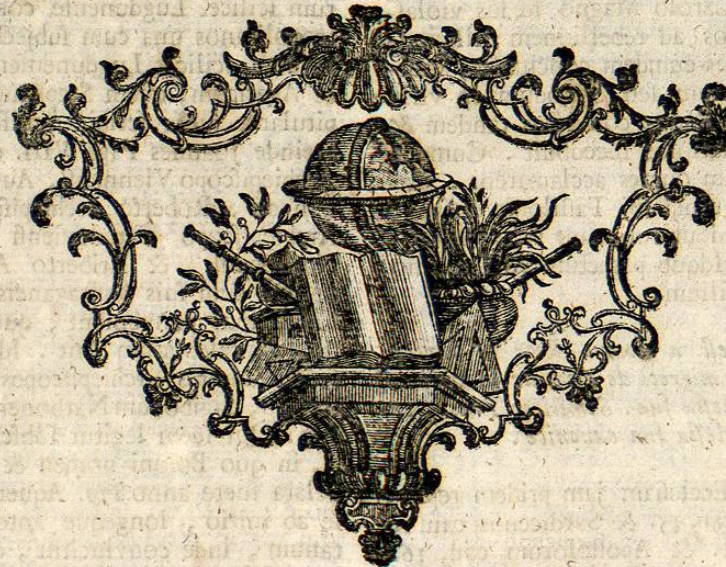
Prudenti ista iudicium junctione praeventur, qui exortiri poterat jurisdictionum conflictus.

Can. XL. *De puellis, quae parentibus private fuerint, ut sub Episcoporum & Presbyterorum providentia gravioribus feminis commendentur, sicut Canonica docet auctoritas.*

Recte ait S. Papa Gregorius lib. 2. epist. 21. *Officii nostri est, orbatis parentibus ferre consultum.*

10. Can. XII. *Ut nullus Episcopus propriam sedem amittat alicubi frequentando, aut in propriis rebus suis manere audeat amplius tres hebdomadas.*

Sanctio ista ne amplius tribus hebdomadis absit Episcopus, desumpta est ex Illiberitano can. 21. & ex Sardicensi 14. In hoc ipso tamen Concilio canon. 55. Patres consentiunt Caroli Magni propositioni, ut possit duos Episcopos Angilthamum & Hildebaldum in suo habere assidue Palatio propter Ecclesiasticas utilitates: additque Rex Carolus, se licentiam ejus rei ab Hadriano Papa obtinuisse. Credibile est, provissum fuisse de Coadjutoribus, qui amborum absentiam supplerent.

ECCLESIAE NONI SAECULI HISTORICA SYNOPSIS.

Neunte hoc saeculo Carolus Magnus Romae de manu Leonis Papae tertii coronam accepit Imperii. Sub hac Danos rebellantes cum eorum Rege Godofrido perdomuit. Leo Papa tertius anno Chr. 804. in Germaniam cum

amplissimo Episcoporum aliorumque Praelatorum comitatu commigravit, ut testis oculatus sanctus Lugerus primus Monasteriensis Episcopus ad Rixfrigidum scribit Episcopum Trajectensem, eumque Carolus apud Aquigranum magnificentissime excepit, seque illi comitem adiunxit; cumque Verdam simul accessissent, Caroli rogatu, Sanctum Suviertum, post lectam ipsius vitam, explorataque insignia ejus miracula, post multas publicas preces, & jejunia, de Episcoporum ceterorumque Hierarcharum consensu solemniter inter sacrosanctum Missae sacrificium Sanctorum Confessorum publicis Ecclesiae tabulis adscripsit, Festumque in ejus venerationem indixit; atque confluentibus ex devotione populis indulgentias promulgavit, ut idem qui praefens adfuit Lugerus commemorat. Hanc primam legitimum ritum factam a Romano Pontifice canonizationem; minori enim solemnitate antiquitus haec fiebant.

2. Anno deinde 806. Carolus Magnus edidit testamentum divisionis Provinciarum inter tres quos habebat filios. Quo Ludovico Aquitania Regnum a Turenensi urbe ad Pyrenaeos usque potentum destinabat, eoque quamprimum profectus Ludovicus Ecclesiam & cultum divinum valde promovit. Pipino alteri filio Italiam & Alemanniam partem concessit: Carolo vero majori natu reliquas Galliae, Germanicae provincias attribuit. Ceterum reliquis duobus vivo parente defunctis liberis solus superstes Ludovicus paternam in ditionem ex aere successit.

3. In Oriente dum agitur annus Christi 802. Legati Caroli Magni Constantinopolim profecti, ut nuptias Irene cum Carolo Magno conciliarent, eaque ratione duo Imperia in unum coalescerent, spectatores facti sunt non federis nuptialis, quod Irene quoque impense expetiverat, sed luctuosae tragediae. Sub horum namque oculis Nicephorus Patricius & Logotheta, quem Irene ad auctoritatis culmen provexerat, bene meritam de se imperatricem Irene in Lesson Insulam ingenti satellitum manu stipatam deportavit: Imperiumque per tyrannidem invasi; remissisque Caroli Legatis alios ad Carolum ipsum cum locupletissimis donis transmittens foedus cum illo junxit, ipsa vero Irene Augusta anno insequenti Nicephori crudelitate innumeris armis in exilio confecta vivere debuit.

4. Anno 813. cum Graecorum Imperator Michael Curopalates, cognominatus Rhengabe, Princeps & moribus & studio religionis admodum commendatus, adversus Bulgaros infeliciter dimicasset, eaque de causa Leo Armenus exercitus Graecorum concitasset, ut abdicato Michaeli sibi purpuram cum diademate deferrent, tametsi publice ac spectatensis insignia Imperii recuset, consilium cepit laude dignissimum Michael, praevidens, si per illam exercitus defectionem res ad civile bellum deduceretur, futurum ut victores & armati Bulgari debilitatum praesentem clade, & insuper civilibus armis Imperium in ultimum discrimen adducerent, sponte cessit Imperio, Leonemque adhortatus est, ut periclitanti Reipublicae opem ferret. Atque ad removendam omnem suspicionem, ipse una cum uxore & liberis, detonsis capillis, monastica induit vestimenta: tum vero Leo a Patriarcha Nicephoro coronatus atque inunctus est: nec tamen passus Michael, tametsi inter Monachos profertentem, intra urbis regiae Monasterium vitam exigere, ipsum & conjugem & liberos in Insulam Protam relegavit, duos quoque filios Theophylactum majorem natu, & Ignatium, qui postea Constantinopolis Patriarcha factus est, castrari iussit. At Bulgari victoriam prosequentes Hadrianopolim expugnarunt.

5. Sequenti anno 814. Carolus Magnus vita excessit, solo relicto ex conjugis Hildegardae superfluo filio Ludovico: cui morti proximus sanctissima pro morum honestate, Imperiique administratione monita reliquit, quae commemorat Theganus illorum temporum scriptor; Princeps, cui vix parem ullum in omni virtutum genere, sive quae praecesserunt, sive quae insequuta sunt, saecula pepererunt, religione, justitia, clementia, prudentia, rebus maximis, bello, perpetua felicitate gelis, scientiarum ornamentis, simulque zelo Ecclesiasticis

ca tum disciplina, tum propagationis: & in supremam Sedem observantia incomparabili, de cujus hostibus tot retulit triumphos, & quam magnificentissimis multarum provinciarum donationibus locupletavit. Obiit Aquigrani anno aetatis septuagesimo septimo, Imperii vero decimo quarto.

6. Bernardus Italiae Rex Pipini fratris Imperatoris Ludovici ex concubina filius in eundem rebellans Imperatorem, ejus deinde metu ad eum accedens, veniamque ejus pedibus provolutus petens, oculis orbatur, & triduo post moritur. Cujus in fratris filium severitatis poenitentia ductus, post aliquot annos voluntarias ex Episcoporum arbitrio poenas dedit. Leo vero Armenus Orientis Imperator, instaurata Iconomachorum heresi adversum orthodoxos impie furit: cujus se impietati Theodorus Studita constanter opponens, crebraeque literas, quae adhuc supersunt, in omnes Orbis partes, ad confirmandos fideles, & revocandos, qui ceciderant, conscribens, exilia, carceres & flagella, omniaque vexationum genera in se accersivit.

7. Annus agebatur Christi 824. quum Michael Balbus, ejusque filius Theophilus a patre in Imperium assumptus, ambo Iconoclastae, Legationem ad Ludovicum Pium miserunt, pacis cum eo stabiliente gratia: inter insignia munera, quibus Ludovicum demereri cupiebant, fuere, ut scribit Hilduinus Abbas Monasterii sancti Dionysii apud Parisios; libri authentici Graece scripti Dionysii Areopagita, quos idem Hilduinus iussu Ludovici Latine vertit, additis quae vocat Areopagiticis, in quibus refert, eadem die, qua iidem recepti sunt libri, decem & novem diversis, & gravibus morbis affectos convalescere per illius Sancti Martyris invocationem. Contendit vero, Dionysium Parisiensem Episcopum & martyrem non alium fuisse quam Areopagitam, passumque fuisse anno Christi 96. sub Domitiani persecutione. Gregorius tamen Turonensis lib. 1. histor. cap. 30. refert, Decio & Grato Consulibus, qui fuit Christi 250. sevientis Decii persecutione Dionysium Parisiensem Episcopum cum Rustico & Eleutherio mortem pro Christo subisse. Hoc vero praecipue intendebant Graeci Imperatores, ut intervenientibus Francis apud Eugenium secundum Romanum Pontificem, Imaginum cultus omnino aboleretur una cum septima Synodo. Graeci quippe Iconoclastae omnem respuebant pium imaginum usum tanquam idololatriam; multorumque vero Francorum mens erat, jam inde a Francofordiensi sub Carolo Magno Concilio admittendas quidem esse, sed minime colendas. At Romana Ecclesia & admittendas & colendas relativo ad prototypa his representata cultu. Ludovicus Imperator addita Graecorum Legatione ex permissu Eugenii conventum Parisiensem indixit, quo tantum deliberatum fuit remittendis Roman Graecorum Legatos; quibus Legati quoque ex parte Francorum adjungerentur, una cum supplicibus ad Eugenium litteris hortantibus, ut in Synodi septima, simulque imaginum venerationis reprobationem consentiret. Selecti Francorum ad Pontificem Legati fuere Jeremias Senonensis Archiepiscopus, & Jonas Aurelianensium Praeful, cujus extant tres libri adversus Cladium Episcopum Taurinensem haereticum Iconoclastam. Omnis illa Romana Legatio frustra fuit, persistente Summo Pontifice in antiqua & Apostolica traditione: atque in sanctissimis oecumenicae Synodi septima, necnon Hadriani praefessoris sui decretis inconcussis.

8. Sub Imperio Michaelis Balbi, Saraceni ex Hispaniis profecti Cretam invadunt anno 822. & subinde alii Saraceni ex Africa solventes anno 827. Siciliam ab Orientali Imperio subdixerunt.

9. In Occidente haecenus amplitudo majestasque Francica stetit in apice. Mox initium malorum a domesticis turbis & nefario Principum scelere prodit, illis adversus optimam parentem conjurantibus. Ludovicus Pius Irmingarde propria conjugis mortua, Juditham Welfii Comitis filiam in matrimonium duxerat, ex qua natus ei est Carolus cognomine Calvus. Cum vero tres liberi, ex Irmingarde geniti, Lotharius, Ludovicus, & Pipinus, aegre ferrent, in patrem insurrexerunt. Primum anno 830. dum Lotharius, quem pater jam inde in Imperii consortium ab anno 823. assumplerat, quemque Augusti nomine insignitum Paschalis Pontifex Imperiali diademate Romae apud S. Petrum redimiverat, in Italia versabatur; Ludovicus autem secundogenitus, cui Pater Bajoariam cum titulo Regni concesserat, in moderandis transrhenanis provinciis